

BOLONJSKI PROCES I HRVATSKI KVALIFIKACIJSKI OKVIR:

ISHODI UČENJA I KOMPETENCIJE

Nada Čikeš

Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet

POVEZANOST KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA I ISHODA UČENJA

Krovni Europski kvalifikacijski okvir

Nacionalni (Hrvatski) kvalifikacijski okvir
(HKO)

Ishodi učenja

Znanje, vještine, stavovi → kompetencije

COPENHAGEN 2003 i 2005

(Kopenhaški proces)

Preporuke za:

- Razvoj nacionalnog kvalifikacijskog okvira i krovnog Europskog kvalifikacijskog okvira
- Definiciju razina, ciklus, kredita

Naglašena uloga:

- Transparentnosti i priznavanja kvalifikacija
- Povezanosti između Bolonjskog, Kopenhaškog and Lisabonskog procesa

ZAHTJEVI BERLINSKE KONFERENCIJE 2003

U svakoj zemlji :

- Stvoriti okvir komparabilnih i kompatibilnih kvalifikacija u sustavu visokog obrazovanja
- Opisati kvalifikacije u odnosu na: opterećenje, razine, ishode učenja, kompetencije i profil
- Ishodi učenja moraju se definirati za svaki akademski stupanj, profil

U EHEA:

- Stvoriti krovni kvalifikacijski okvir

DEFINICIJE KVALIFIKACIJE I KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (HKO pojmovnik)

Kvalifikacija (*engl. Qualification*) je formalni naziv za skup kompetencija određenih razina, obujma, profila i kvalitete, koja se dokazuje školskom svjedodžbom ili diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje nadležna ustanova.

- **Europski kvalifikacijski okvir – EKO (engl. EQF – *European Qualifications Framework*)** je instrument uspostave razina kvalifikacija ustrojen tako da djeluje kao sredstvo prepoznavanja i razumijevanja kvalifikacija između nacionalnih (ili sektorskih) kvalifikacijskih okvira.
- **Nacionalni kvalifikacijski okvir – NKO (engl. NQF – *National Qualifications Framework*)** je instrument uspostave kvalifikacija stečenih u određenoj zemlji, kojim se daju osnove za jasnoću, pristupanje, prohodnost, stjecanje i kvalitetu kvalifikacija.
- **Hrvatski kvalifikacijski okvir – HKO (engl. CROQF – *Croatian Qualifications Framework*)** je instrument uspostave kvalifikacija stečenih u Republici Hrvatskoj, kojim se daju osnove za jasnoću, pristupanje, prohodnost, stjecanje i kvalitetu kvalifikacija.

ULOGA NACIONALNOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA

- Pojašnjenje ciljeva kvalifikacija
- Osiguranje uvjeta za procjenu i razvoj postojećih kvalifikacija i stvaranje novih
- Osiguranje uvjeta za suradnju među partnerima u visokom obrazovanju
- Unaprjeđenje svijesti o kvalifikacijama
- Pojašnjenje edukacijskih mogućnosti
- Povećanje odgovornosti visokoobrazovnih institucija

DEFINICIJA ISHODA UČENJA (HKO pojmovnik)

Ishodi učenja (*eng. Learning outcomes*) su znanja, vještine i kompetencije u užem smislu koje je osoba stekla učenjem i dokazuje nakon postupka učenja.

PRIMJENA ISHODA UČENJA

Utječu na:

- sadržaj predmeta, studijskog programa, suplementa diplomi
- razvoj metoda podučavanja
- bolju povezanost nastave i provjere znanja
- osiguranje kvalitete
- zanimanje interesnih skupina/poslodavaca

DEFINICIJA RAZINE UČENJA (HKO pojmovnik)

Razina kvalifikacije/ishoda učenja (*engl. Reference Level of Qualification/Learning Outcomes*)

označava složenost i doseg stečenih kompetencija, a opisuje se skupom mjerljivih pokazatelja.

(Tradicionalni ključni element koji predstavlja blokove za izgradnju nacionalnih okvira kvalifikacija)

DEFINICIJA PROFILA

- **Specifično polje učenja za određenu kvalifikaciju ili širu grupu kvalifikacija ili programa iz različitih područja sa zajedničkim ciljem**
- Polja učenja tipična su za europsku tradiciju, pa student tipično stiče diplomu u određenom polju.
- Nacionalni kvalifikacijski okviri tipično uključuju profile kao važne elemente u izgradnji okvira

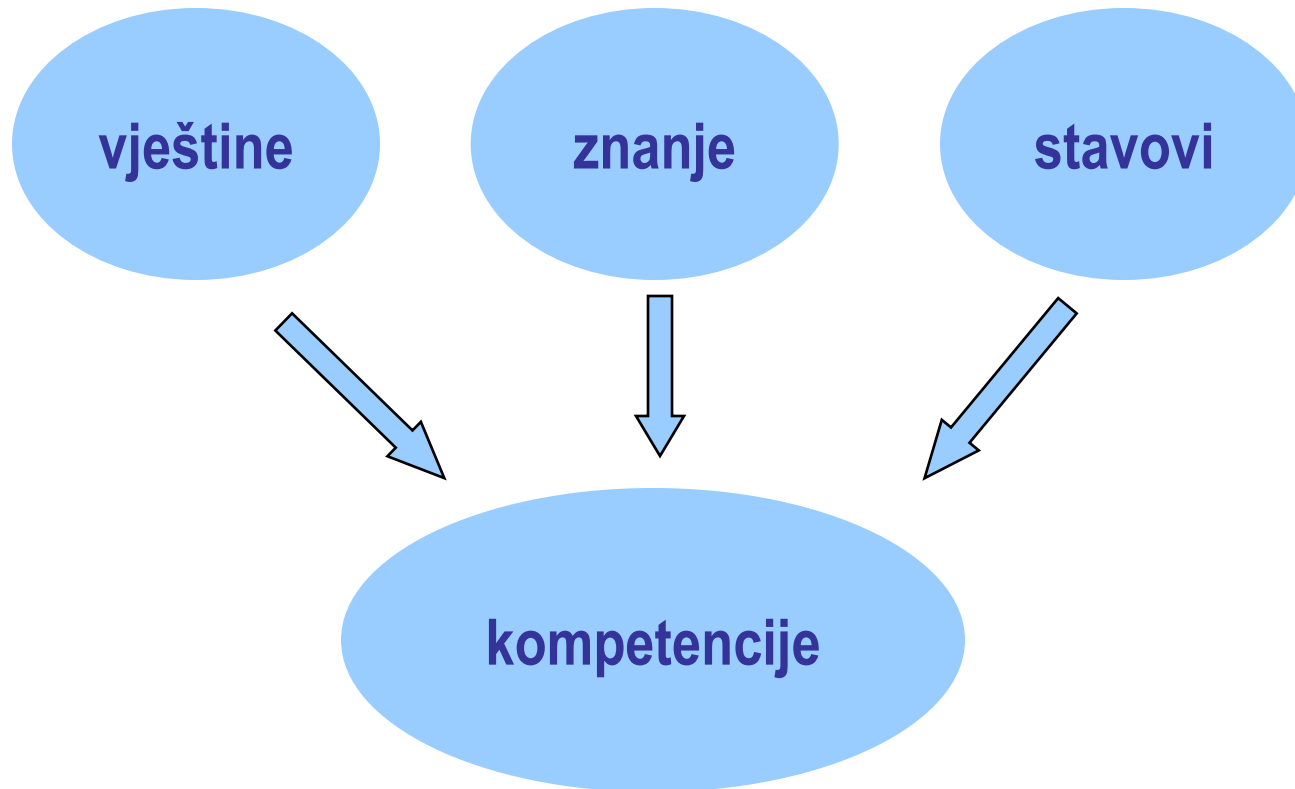
RAZINE U EUROPSKOM KVALIFIKACIJSKOM OKVIRU

8 razina obrazovanja u EQF:

- 6. razina 1. ciklus visokog obrazovanja
- 7. razina 2. ciklus visokog obrazovanja
- 8. razina 3. ciklus visokog obrazovanja

KOMPETENCIJE

- generičke (opće)
- specifične

TUNING - OPĆE KOMPETENCIJE

- 1. sposobnost analize i sinteze
- 2. sposobnost primjene znanja u praksi
- 3. sposobnost planiranja i upravljanja vremenom
- 4. temeljno opće znanje struke (tj. područja studija)
- 5. potkovanost u osnovnim praktičnim stručnim znanjima
- 6. usmena i pisana komunikacija na materinskom jeziku
- 7. znanje drugog jezika
- 8. elementarne vještine rada na računalu
- 9. istraživačke vještine
- 10. sposobnost učenja
- 11. vještine upravljanja informacijama (sposobnost prikupljanja i analize informacija iz različitih izvora)
- 12. sposobnost kritike i samokritike
- 13. sposobnost prilagodbe novim situacijama
- 14. sposobnost stvaranja novih ideja (kreativnost)
- 15. sposobnost rješavanja problema

Čižmešija A, Radionica SveZaU, 27. veljače 2009.

TUNING - OPĆE KOMPETENCIJE (2)

- 16. sposobnost donošenja odluka
- 17. sposobnost timskog rada
- 18. interpersonalne vještine
- 19. sposobnost rukovođenja (eng. leadership)
- 20. sposobnost rada u interdisciplinarnom timu
- 21. sposobnost komunikacije s osobama koje nisu sustručnjaci
- 22. uvažavanje raznolikosti i multikulturalnosti
- 23. sposobnost rada u međunarodnom kontekstu
- 24. razumijevanje kultura i običaja drugih zemalja
- 25. sposobnost samostalnog rada
- 26. sposobnost dizajniranja projekata i upravljanja njima
- 27. inicijativnost i poduzetnički duh
- 28. etičnost
- 29. briga za kvalitetu
- 30. volja za uspjehom

Čižmešija A, Radionica SveZaU, 27. veljače 2009.

OPĆE KOMPETENCIJE U MEDICINI

- Generic Curriculum for the Medical Specialties Federation of the Royal Colleges of Physicians
- The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada Physicians Competency Framework
- **European Board of Internal Medicine** (formed by the European Federation of Internal Medicine and the European Union of Medical Specialists Section of Internal Medicine) **Core competencies**

GENERIC CURRICULUM FOR THE MEDICAL SPECIALTIES FEDERATION OF THE ROYAL COLLEGES OF PHYSICIANS

Generic Curriculum for Medical Specialties

- **Focus Area 1 - Good Clinical Care**
- **Focus Area 2 - Maintaining Good Clinical Practice**
- **Focus Area 3 - Relationship with Patients and Communication**
- **Focus Area 4 - Working with Colleagues**
- **Focus Area 5 - Teaching and Training**
- **Focus Area 6 - Professional Behaviour**
- **Focus Area 7 - Management and NHS Structure**

THE CANMEDS 2005 PHYSICIAN COMPETENCY FRAMEWORK

The CanMEDS 2005 Framework: The Physician Roles

- Medical Expert Role
- Communicator Role
- Collaborator Role
- Manager Role
- Health Advocate Role
- Scholar Role
- Professional Role

7 ULOGA LIJEČNIKA PREMA PROJEKTU CANMED

- *As Medical Experts*, physicians integrate all of the CanMEDS Roles, applying medical knowledge, clinical skills, and professional attitudes in their provision of patient-centered care. Medical Expert is the central physician Role in the CanMEDS framework.
- *As Communicators*, physicians effectively facilitate the doctor-patient relationship and the dynamic exchanges that occur before, during, and after the medical encounter.
- *As Collaborators*, physicians effectively work within a healthcare team to achieve optimal patient care.

- *As Managers*, physicians are integral participants in healthcare organizations, organizing sustainable practices, making decisions about allocating resources, and contributing to the effectiveness of the healthcare system.
- *As Health Advocates*, physicians responsibly use their expertise and influence to advance the health and well-being of individual patients, communities, and populations.
- *As Scholars*, physicians demonstrate a lifelong commitment to reflective learning, as well as the creation, dissemination, application and translation of medical knowledge.
- *As Professionals*, physicians are committed to the health and well-being of individuals and society through ethical practice, profession-led regulation, and high personal standards of behaviour.

EUROPEAN BOARD OF INTERNAL MEDICINE CORE COMPETENCIES

Six core competencies:

- patient care
- medical knowledge
- communication skills
- professionalism
- ethical, and legal issues
- organizational planning and service management skills
- academic activities

RAZINE MEDICINSKOG DIPLOMSKOG I POSTDIPLOMSKOG OBRAZOVANJA

Razina

Bolonjski
proces

- Integrirani diplomski studij 1.i 2.ciklus
- Postdiplomski - doktorski studij 3. ciklus
- specijalistički studij
- Trajno usavršavanje LLL

POSTDIPLOMSKI SPECIJALISTIČKI STUDIJI

- Organiziraju se u tijeku novih programa specijalističkog usavršavanja liječnika
- Moraju se temeljiti na kompetencijama:
 - Specifične, vezane uz pojedini program specijalizacije
 - Generičke, u sklopu modula, zajedničkog svim programima
- Završetkom studija stječe se naziv sveučilišnog magistra
- Trebali bi ući u cjeloživotno učenje

ISHODI UČENJA NA RAZNIM RAZINAMA MEDICINSKOG OBRAZOVANJA

Obilježeni također raznim razinama kompetencija:

- Npr. kompetencije iz pedijatrijske kardiologije

različite su na razini

- doktora medicine
- specijalista pedijatra
- užeg specijalista pedijatra kardiologa

AKTUALNA SITUACIJA U HRVATSKOJ

- Ishodi učenja integriranog studija medicine na temelju
 - kataloga znanja i vještina
 - međunarodnih i drugih nacionalnih dokumenata
- Ishodi učenja i kompetencije 47 programa specijalističkog usavršavanja liječnika

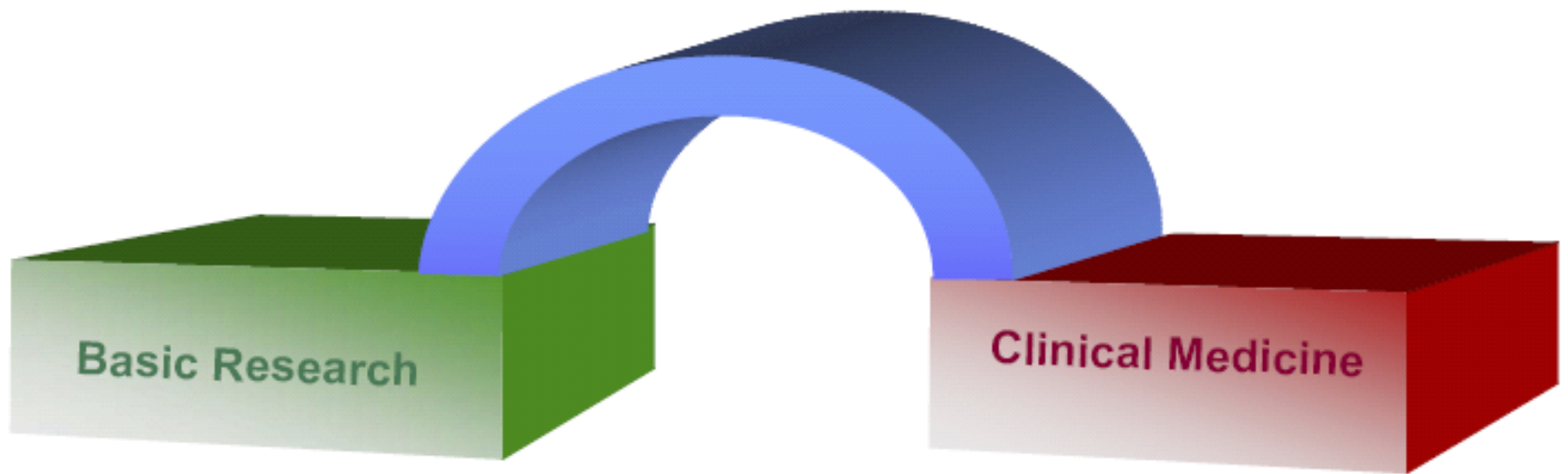
Istovremena izrada ishoda učenja korisna je u definiranju složenosti i dosega kompetencija na raznim razinama !!

DOKTORSKI STUDIJI

- Inicijalno shvaćeni kao treći ciklus studija koji traje najmanje 3 godine
 - Rasprava: je li nastava ili doktorski studij?
- Danas je jasno da je istraživačka komponenta dominantna → studij mora biti potpora istraživanju
- Rječnik Europskog okvira:
sinergija između EHEA i ERA

DOKTORSKI STUDIJ U BIOMEDICINI

- Istraživački projekt – temelj istraživanja doktoranda
 - razvoj translacijske medicine – povezanost temeljnih i kliničkih istraživanja
- Međunarodni standardi:
 - ORPHEUS (Organisation for PhD Studies in Biomedicine in European System)

A widening gap between discovery and translation